

Cellini

CELLINI DUAL TIME

ROLEX

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR

Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 8. júní 2016

23. tölublað | 10. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

Ætlar að þrefalda Alvogen á fimm árum

Róbert Wessman segir fjandsamlega yfirtöku á Delta árið 2002 upphafið að erfiðleikum í samstarfi hans og Björgólfs Thors. Alvogen hefur vaxið hratt og veltir yfir 100 milljörðum króna á ári. Íslandi býðst einstakt tækifæri til uppbyggingar milljarða lyfjaiðnaðar. >> 4

>>2

Göt i kerfinu

Jón Danielsson efast um að nýtt hagstjórnartæki Seðlabankans gegn fjármagnsinnflæði virki.

>>6

Borgaraardur

Alþjóðahagfræðingurinn Lars Christensen vill að Íslendingar fái pening úr auðlindasjóði beint í vasa sinn.

>>8

Gífurlegt afrek?

Stjórnarmaðurinn telur að Bretar muni á endanum greiða atkvæði með áframhaldandi aðild að Evrópusambandinu, hvað sem skoðanakannanir segja.

Ray-Ban

Áfram Ísland!

Optical Studio

SMÁRALIND • LEIFSTÖÐ • KEFLAVÍK

... með gegnsærri filmu.
Auðvelt að setja á og taka af.

SKJÓÐAN

Hvert fótspor er þrungið reynslu

DAVÍD ODDSSON BÝÐST til að bjarga þjóðinni frá sjálfri sér og Guðna Th. Jóhannessyni, sem ku vera hinn vöðalegasti maður. Davíð og Mogginn segja okkur að hefði Guðni Th. verið valdamaður en ekki Davíð hefðu þorskastríðin tapast, sennilega kalda stríðið líka, við hefðum þurft að borga Icesave, Ísland hefði gengið í ESB og sennilega hefði allt efnahags- og fjármálakerfið hrundið. Svo lítur hann niður á þjóðina, en annars vitum við ekkert um þennan mann, segir Mogginn, og ekki lýgur hann.

ÞAÐ ER EITTHVAÐ ANNAÐ MEÐ Davíð Oddsson. Við vitum hvar við höfum hann. Hann er maðurinn sem einkavæddi tvo ríkisbanka og gætti þess að ekki hallaði á kaupendur sem voru að kaupa banka í fyrsta sinn. Kaupendur Landsbankans og Búnaðarbankans fjármögnuðu kaup sín með gagnkvæmum lántökum úr banka hins þannig að enginn þurfti að leggja mikið út. Að öðrum kosti er alveg óvíst að óreyndir kaupendur hefðu getað keypt sinn fyrsta banka. Bankakaupin minntu mest á það þegar Óli heitinn keypti Olís af Landsbankanum með yfirdrætti frá bankanum.

ÞEGAR ÚTLENDINGAR HÖFÐU af því miklar áhyggjur að Icesave-reikningar Landsbankans væru kvikir og sköpuðu hættu fyrir bankann og íslenska fjármálakerfið fór Davíð til London og reyndi að útskýra fyrir þeim á sinni menntaskólaensku að engin hættu stafaði af Icesave. Heim kominn

hafði hann af því mestar áhyggjur að ekki hefði honum tekist að eyða efasemdum útlendinga að fullu.

ÞEGAR DAVÍD ODDSSON var forsætisráðherra fannst honum vextir Seðlabankans allt of háir, svo háir að þeir sköðuðu íslenskt atvinnu- og efnahagslíf. Svo varð hann seðlabankastjóri og skipti um skoðun. Hávaxtastefnan hlóð í snjóhengjuna sem við erum enn að kljást við. Útlendir peningar streymdu til landsins og eru í áratug búnir að safna himinháum vöxtum í boði Seðlabankans á kostnað íslensks atvinnulífs og almennings.

ALLIR ÚTLENSKU PENINGARNIR sem komu hingað í skiptum fyrir krónur fóru beint út í íslensku bankana sem notuðu þá í útrásina. Þá var ekki skálad heldur hrópað ferfált húrri fyrir Björgólfsfeðum fyrir góða útrás. Vitanlega hefði verið hægt að gera eitthvað hundleiðinlegt við allan þennan gjaldeyri, eins og byggja upp gjaldeyrisforða Seðlabankans. Þá hefði kannski myndast viðspyrna fyrir Seðlabankann til að nota þegar harðnaði á dalnum. Það var hins vegar ekki gert því Seðlabankinn og íslensk stjórnvöld miðuðu stærð gjaldeyrisforða við landsframleiðslu en ekki stærð bankakerfisins.

ÞEGAR HARÐNAÐI Á DALNUM var Seðlabankinn bjargarlaus og varð í raun fjórði stóri bankinn til að falla. Eini seðlabankinn í heiminum sem varð tæknilega gjaldproti í hinu alþjóðlega hrúni 2008.

Á döfinni

Miðvikudagur 8. júní

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Fasteignamarkaðurinn í mánudinum

Fimmtudagur 9. júní

LÁNAMÁL RÍKISINS

Mánaðarlegar markaðsupplýsingar

Mánudagur 13. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Efnahagslegar skammtimatölur

Þriðjudagur 14. júní

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Fjöldi þinglýstra leigusamninga um

íbúðarhúsnæði

Miðvikudagur 15. júní

HAGSTOFA ÍSLANDS

• Fiskafli í maí 2016.

Fimmtudagur 16. júní

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

• Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu

Mánudagur 20. júní

ÞJÓÐSKRÁ ÍSLANDS

Vísitala íbúðaverðs á höfuðborgarsvæðinu

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLAG 365 miðlar ehf., Skafthlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5000

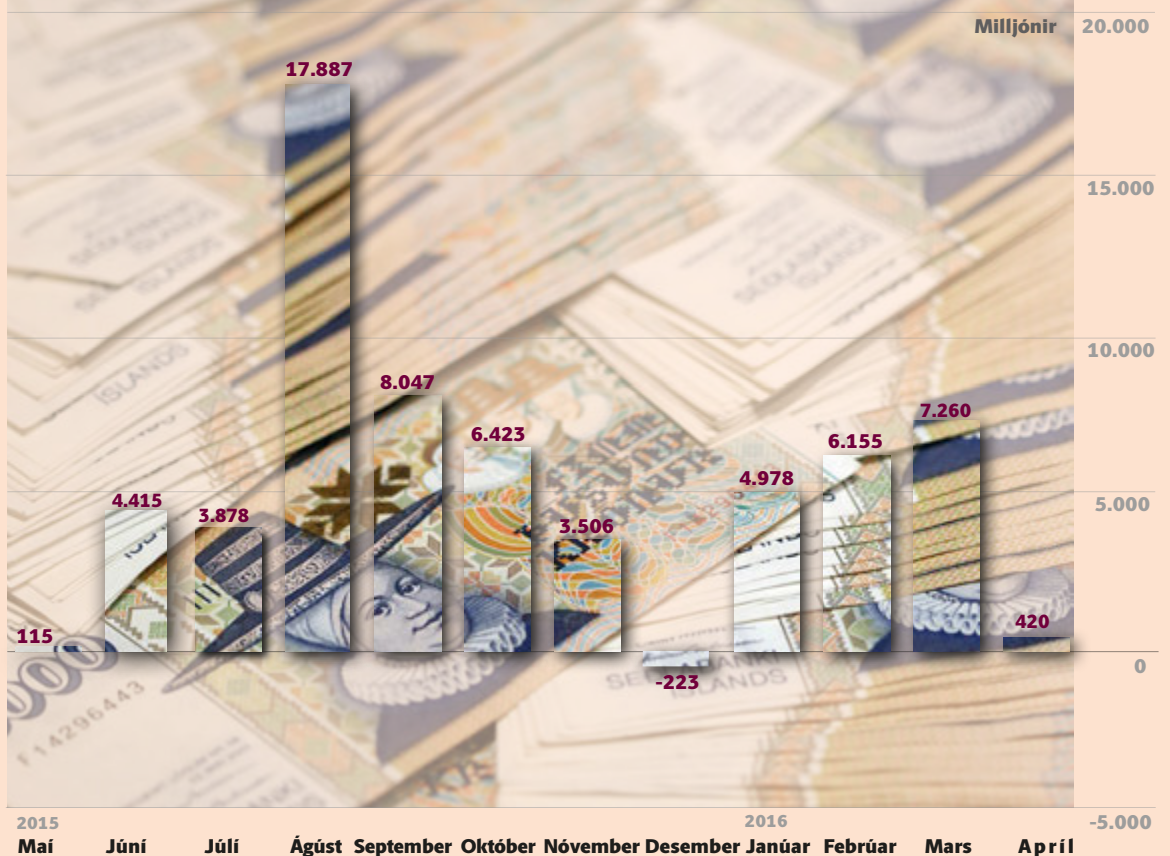
Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5000 | Fax 512 5301

Umsjón **Jón Hákon Halldórsson** jonhakon@365.is

Ábyrgðarmaður **Kristín Þorsteinsdóttir** | Forsíðumynd **Eypör Árnason**

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@markadurinn.is Veffang visir.is

/// Kaup erlendra aðila á ríkisskuldabréfum 2015-2016

Efast um að nýtt tól Seðlabankans virki

Jón Danielsson telur að nýtt hagstjórnartæki Seðlabankans sem draga á úr vaxtamunarviðskiptum muni ekki virka. Margar leiðir séu fram hjá reglunum. Eftirlit þurfi að vera mjög ágenget til að bera árangur. Eðlilegra sé að lækka stýrivexti.

„Ég held að þessar reglur muni ekki virka,“ segir Jón Danielsson, prófessor í hagfræði hjá London School of Economics, um reglugerð Seðlabankans sem byggir á nýjum lögum frá Alþingi sem ætlað er að takmarka of mikið innflæði fjármagns til landsins, svokölluð vaxtamunarviðskipti, þar sem fjárfestar nýta sér hærri vexti hér á landi miðað við erlendis.

Reglugerðin kveður á að fjórtíu prósent af nýju gjaldeyrisinnstreymi verði bundin í eitt ár á núll prósent vöxtum. Heimild er í lögum til að binda 75 prósent fjár í allt að fimm ár á núll prósent vöxtum. Erlendir aðilar keyptu ríkisskuldabréf fyrir um 80 milljarða síðasta árið þar sem margir þeirra reyna að hagnast á vaxtamuninum við útlönd.

Jón segir fjölmörg lönd hafa reynt að koma böndum á fjármagnsinnflæði með svipuðum aðferðum. „Ef þetta hefur virkað annars staðar þá er það bara í einangruðum þriðja

Ég sé ekki að þetta geti virkað í landi sem er algjörlega í fyrsta heiminum í Norður-Evrópu með ríkustu löndum í heiminum

Jón Danielsson, hagfræðiprófessor

heims ríkjum en ekki í landi eins og Íslandi. Ég sé ekki að þetta geti virkað í landi sem er algjörlega í fyrsta heiminum í Norður-Evrópu með ríkustu löndum í heiminum þar sem við erum hluti af mjög virkum peninga- og efnahagsmarkaði milli landanna í kringum okkur,“ segir Jón.

Jón segir að við lestur reglnanna hafi honum dottið í hug nokkrar leiðir sem hægt væri að nota til að

komast fram hjá reglunum. „Eins og reglugerðin er skrifuð þá er ekki mikið mál að fara fram hjá henni,“ segir hann. Hægt væri að nýta sér afleiðusamninga eða svokallaða mismunarsamninga (e. contract for difference) þar sem tveir aðilar skiptast á vaxtatekjum af eignum hér á landi og erlendis. „Þú skiptir á peningaflæði án þess að skipta á eignarhaldinu.“ Slíkt sé mjög erfitt að hindra nema að vera með mjög íþyngjandi eftirlit með gjaldeyrismörkuðum.

„Eina leiðin til að láta þetta bita er að Seðlabankinn sé með mjög virkt eftirlit með flæði gjaldeyris inn og út úr landinu. Seðlabankastjóri verður nokkurs konar gjaldeyrislögreglustjóri Íslands. Það mun auka kostnað töluvert mikið og miklu betri leið væri einfaldlega að hafa vextina miklu lægri. Að Seðlabankinn sé í því hlutverki mun draga úr trúverðuleika bankans og möguleikum hans til að sinna sínu eðlilega starfi.“ ingvar@frettbladid.is

Upplifðu sanna ökugleði í sumar!

PORSCHE CAYENNE

Diesel | Sjálfskiptur | Skráður: 03/2011
Ekinn: 78.000 km.

Verð: 8.450.000 kr.

PORSCHE CAYENNE

Diesel | Sjálfskiptur | Skráningarár: 10/2012
Ekinn: 36.000 km.

Verð: 9.900.000 kr.

PORSCHE CAYENNE TURBO

Bensín | Sjálfskiptur | Skráningarár: 02/2008
Ekinn: 80.000 km.

Verð: 5.950.000 kr.

PORSCHE MACAN S

Diesel | Sjálfskiptur | Skráningarár: 07/2014
Ekinn: 25.000 km.

Verð: 9.890.000 kr.

Bilabúð Benna

PORSCHE NOTAÐIR BÍLAR
Skoðaðu úrvalið á benni.is

Vagnhöfða 23
Sími: 590 2000

Virka daga 9-18
Laugardaga 12-16

STYRKTU ÞIG Í STARFI

VILTU LÆRA MEIRA, BREYTA TIL EÐA
EFLA ÞIG Í EIGIN ATVINNUREKSTRI?

TAKTU SKREFIÐ 2016

KERFIS- OG NETSTJÓRNUN

DIPLÓMANÁM Í FORRITUN

BÓKHALDS- OG SKRIFSTOFUFÆRNI

VIÐSKIPTA- OG MARKAÐSNÁM

GRAFÍK OG MARGMIÐLUN

ALMENN TÖLVUFÆRNI

NTV skólinn sérhæfir sig í hagnýtu og starfsmiðuðu námi í samvinnu við mörg af leiðandi fyrirtækjum landsins. Kennsla í NTV er verkefnaþróun og fer fram í litlum hópum í nánun samstarfi við kennara. NTV er viðurkenndur fræðsluáðili af Mennta- og menningarmálaráðuneytinu og er alþjóðleg prófamiðstöð.

www.ntv.is

ntv

Nýi tölvu- og
viðskiptaskólinn

Hafa vaxið um áttatíu prósent á hverju ári

Róbert Wessman kom að stofnun Alvogen árið 2009, skömmu eftir að hann hætti hjá Actavis. Fyrirtækið hefur vaxið um tæplega 80 prósent á ári en Róbert segir að markmiðið sé að þrefalda stærð þess á næstu fimm árum. Hann segir að sér hafi aldrei hugnast samstarf við Björgólf Thor Björgólfsson.

Ingvar Haraldsson
ingvar@frettabladid.is

Róbert Wessman lét af störfum sem forstjóri Actavis í ágúst árið 2008 tveimur mánuðum fyrir bankahrunið. Hann segist ekki hafa viljað starfa lengur með Björgólfi Thor Björgólfsyni, en fjárfestingafélag hans Novator átti þá Actavis.

Í kjölfarið stofnaði hann ásamt fleiri aðilum lyfjafyrirtækið Alvogen árið 2009. Fyrirtækið hafi verið smátt í sniðum á mælikvarða alþjóðlegra lyfjafyrirtækja. Um 30 milljónir dollara, jafnvirði um 3,7 milljarða íslenskra króna, hafa verið settar í félagið sem hlutafé, auk lyfjaverksmiðju í Bandaríkjunum sem velt hafi sömu upphæð, tæpum fjórum milljörðum króna. „Það er í rauninni eini peningurinn sem hefur komið inn í félagið,“ segir Róbert en engu að síður hafi félagið vaxið hratt.

„Við höfum verið að vaxa um tæplega 80 prósent á ári,“ segir Róbert. Alvogen sé nú orðið eitt af fimmtán stærstu lyfjafyrirtækjum heims og stefni í að tekjur félagsins verði nærri milljarði dollara í ár, um 120 milljarðar íslenskra króna. Þá sé markmið

félagsins skýrt, að þrefalda tekjur þess á næstu fimm árum þannig að þær nái þremur milljörðum dollara á ári, um 360 milljörðum íslenskra króna. Hjá fyrirtækinu, sem sérhæfir sig í framleiðslu og sölu samheitalyfja, starfa nú 2.300 manns í 35 löndum.

Róbert segir einkum tvær ástæður fyrir vexti Alvogen. „Þetta var blanda af því að velja réttu markaðina og réttu lyfin. Við ákváðum til dæmis að fara ekki inn á Vestur-Evrópu þar sem samkeppnin var orðin alveg gríðarleg. Ísland sé eina landið í Vestur-Evrópu þar sem Alvogen sé með starfsemi. Við fórum inn á Asíu sem mjög fá af þessum stóru fyrirtækjum voru komin inn á.“

Fæstir fá líftæknilyf sem þurfa

Svokallað hátæknisetur Alvogen og systurfyrirtækisins Alovtech var opnað í Vatnsmýrinni á föstudaginn. Alvotech hyggst framleiða samheitalyf líftæknilyfja. „Hugmyndin kviknaði fyrir 15 árum, þá var þessi samheitalyfjastarfsemi ekki byrjuð nema að litlu leyti þar sem ekki var búið að skilgreina lagarammann í kringum þróun samheitalyfja.“ Slík lyf eru mun dýrari í framleiðslu en hefðbundin samheitalyf. Það kosti um tólf milljarða að þróa samheitalyf fyrir líftæknilyf en hefðbundin samheitalyf kosti á milli 300 og 500 milljónir

króna í framleiðslu. Vegna þess hve dýr líftæknilyf séu í framleiðslu séu átta af tíu söluhæstu lyfjum heims, miðað við tekjur, líftæknilyf. Ekki sé óalgengt að kostnaður við lyfjameðferð hvers sjúklings sé fjórar til átta milljónir króna á ári. „Þau eru það dýr að í mörgum löndum í heiminum í dag eru það aðeins um fimm prósent af sjúklingum, sem þyrftu þessi lyf, sem fá þau.“ Því sé til mikils að vinna að koma ódýrari lyfjum á markað.

Róbert segir að hefðbundin lyf séu unnin úr kemískum efnum en líftæknilyf nýti lifandi frumur. „Þú þarft að þróa þessar frumur á ákveðna vegu þannig að þær framleiði ákveðin prótín. Í raun og eru þessi lyf miklu skilvirkari en gömlu lyfin,“ segir hann.

Ísland ekki endilega lógískt val

„Við erum búin að fjárfesta um átta milljarða, það er í raun og veru bara húsið. Við komum svo með um 200 starfsmenn hérna, allt fólk sem er háskólamenntað,“ segir Róbert um hið nýja húsnæði í Vatnsmýrinni.

„Síðan er náttúrulega stór fjárfesting yfirvofandi næstu tuttugu árin í þróun á þessum lyfjum. Við reiknum með að eyða í það heila 75 milljörðum í þau lyf sem eru núna í þróun.“ Þar af verði 35-40 prósent af kostnaðinum á Íslandi.

Róbert segir Íslandi bjóðast einstakt tækifæri til að byggja upp iðnað fyrir líftæknilyf.

● ● Það réttu allir upp hönd að fara endilega í bransann. En svo þegar kom að því að setja pening í þetta rétti enginn upp hönd.

Róbert segir fleiri staði en Ísland hafa komið til greina við val á staðsetningu fyrir hátæknisetrið. „Ísland var ekki endilega sérstaklega lógískt staðsetning þegar upp var staðið. Kannski hefði verið lógískast að setja þetta þar sem menn fengu fyrirgreiðslu og stuðning. En það að hafa það tækifæri að geta byggt upp þessa starfsemi á Íslandi fannst mér skipta gríðarlega miklu máli,“ segir hann.

Fá lönd sem hafi sömu tækifæri

„Þessi þekking er ekki til nema í örfáum löndum í heiminum í dag.“ Því séu gífurleg tækifærin á Íslandi við uppbyggingu á líftækniöndi.

„Þetta fyrirtæki á vonandi eftir að halda áfram að vaxa og dafna hér og

halda áfram að skila gjaldeyristekjum löngu eftir að við setjumst í helgan stein,“ segir hann.

„Svo er vonandi annarra að gera enn meira úr því en við erum að gera. Það er stóra tækifærið í heildarmyndinni.“

Húsið í eigu Róberts

Hátæknisetrið í Vatnsmýrinni er í eigu Fasteignafélagsins Sæmundar ehf. sem var að fullu í eigu Róberts sjálfs á framkvæmdatímanum. Hann seldi fasteignafélaginu Stefni 51 prósent hlut í félaginu undir lok síðasta árs. Róbert segir ekki hafa verið talið heppilegt að Alvogen væri hluthafi í Alvotech til að forðast hagsmunarárekstra við aðra sem vinna hafi átt með hjá Alvotech

Þá hafi margir fjárfestar verið mjög áhugasamir um verkefnið en fáir hafi verið tilbúnir að leggja í það fé. „Það réttu allir upp hönd að fara endilega í bransann. En svo þegar kom að því að setja pening í þetta rétti enginn upp hönd.“ Því hafi það endað með því að Róbert sjálfur hafi lagt fé í húsið.

SMIÐIR - VERKAMENN - MÚRARAR

ERUM MEÐ VANA SMIÐI,
VERKAMENN, MÚRARAR OG PÍPARA
SEM ERU KLÁRIR Í MIKLA VINNU.

HANDAFL EHF S. 777 2 333

Fáðu tilboð fyrir þitt fyrirtæki

Eitt mesta úrval landsins af fiskréttum og ferskum fiski.

- ★ Veitingastaðir
- ★ Stóreldhús
- ★ Mötuneyti

@ hafid@hafid.is

☎ 554 7200

Hlíðasmára 8 | Skipholti 70 | Spönginni 13
Sími 554 7200 | facebook

Hugnaðist ekki að vinna með Björgólfi frá fyrsta degi

Róbert Wessman og Björgólfur Thor Björgólfsson hafa átt í hörðum deilum opinberlega síðustu ár og hafa höfðað fjölmörg dómsmál hvor gegn öðrum.

„Samstarf okkar byrjaði ekki á réttum forsendum. Hann tekur yfir Deltuna á hátt sem var ekki eins og ég hefði gert það,“ segir Róbert um ástæður illdeilna þeirra Björgólfs. Pharmaco, sem Björgólfur Thor var stór hluthafi í, keypti lyfjafyrirtækið Delta, sem Róbert stýrði, árið 2002 og í kjölfarið sameinuðust þau og fékk hið sameinaða félag síðar nafnið Actavis.

Yfirtaka á Delta verð fjandsamleg

„Ég var auðvitað forstjóri í því félagi, var ungur maður, og hafði enga fjármuni til þess að verjast þessari yfirtöku. Hann fékk Búnaðarbankann með sér í lið sem var viðskiptabanki Deltunnar og átti að hafa frumkvæði að því að verja sérstaklega yfirtöku Björgólfs. Þeir fengu sennilega glýju í augun yfir aurunum sem hann allavega sagðist eiga, og báðu mig um að skoða fyrirtæki fyrir sig í Eystrasaltslöndunum sem ég hafði ekki tíma í en gerði þeim greiða að fara í tvo daga og skoða. Á meðan plottuðu þeir yfirtökuna með Björgólfi. Þegar ég kem til baka þá þurfti ég að taka ákvörðun um hvort ég hefði áhuga á að starfa í félagi þar sem hann var hluthafi. Mér hugnaðist það mjög illa, bara miðað við hvernig að öllu þessu var staðið,“ segir Róbert.

Hluthafar í Delta hafi hvatt hann til þess að halda áfram. „Síðan í raun og veru rek ég bara félagið öll þessi ár sem skráð félag og auðvitað átti hann þarna stóran hluta en var ekki meiri-hlutaeigandi.

Samband Björgólfs Thors og Róberts hefur verið stormasamt. Hér eru þeir á aðalfundi Actavis árið 2007. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Árið 2007 keyptu félög undir forystu Björgólfs Thors allt hlutfé í Actavis og tóku félagið af markaði. „Þá er í rauninni Björgólfur orðinn einn hluthafi. Þá var návgið orðið allt annað. Ég bara kunni ekki við að vinna með honum eða hans fólki. Við ræddum það bara mjög fljótt eftir að félagið er tekið af markaði að ég hefði ekki áhuga á að starfa fyrir hann og það voru ýmsar ástæður fyrir því.“

Segir hluti í Actavis tekna af sér

Þá segir hann Björgólf hafa verið mótfallinn fjárfestingu sinni í Glitni en Róbert keypti hlut í bankanum í árslok 2007. „Hann hafði alltaf haft augastað á að taka yfir Glitni og hugnaðist það mjög illa. Það var kannski hans vendipunktur í okkar samstarfi. minn vendipunktur var frá fyrsta degi og á þeim degi að þurfa ekki að vinna með honum yfir höfuð.“

Róbert segir að Deutsche Bank

hafi boðið gull og græna skóga gegn því að sitja áfram í stjórn Actavis sem hann hafi hafnað. „Þá fékk ég þau skilaboð að Deutsche Bank, með Björgólf þá þar á bak við, myndi tryggja það að allar mínar eignir í Actavis yrðu teknar af mér. Þau stóðu bara fyllilega við það. Þannig að Björgólfur fékk gefins þann hlut sem ég átti í félaginu sem í dag eru umtalsverð verðmæti og hlaupa á hundruðum milljóna dollara.“

VIÐ PRENTUM

Umbúðir • Bækur • Tímarit • Fyrir skrifstofuna • Bæklingar • Fjölþóstur • Kynningarefni • Dagblöð • Stafrænt • Allskonar!

Nýsköpun

Sævar Kristinsson,
ráðgjafi hjá KPMG
Karl Friðriksson,
fram-
kvæmda-
stjóri við
Nýsköp-
unarmiðstöð
Íslands

Heilbrigðismál – Hefðir og nýir straumar

Heilbrigðismál eru meðal brýnustu viðfangsefna samtímans og áhuga-vert hvernig sá geiri aðlagar sig breytingum í náninni framtíð. Yfirmaður framtíðarfræða Google telur þann einstakling fæddan, sem með stuðningi tækninnar geti mögulega lifað að eilífu. Það er ljóst að við munum lifa lengur og sú þróun mun breyta samfélaginu.

Í heilbrigðisþjónustunni hefur þekking og tækni aukist en enn er rúm til umbóta. Áskoranir framtíðarinnar snúast um viðhorf og að brjótast undan ríkjandi hefðum. Hvernig nýtast nýjungar í upplýsingatækni og snjalltækjum til að mæta hækkandi lífaldri, viðhorfum til líffæragjafa og líknandi meðferð?

Fleiri kalla eftir heilsuefandi þjónustu, sem þjónar viðskiptavininum frekar en kerfinu eða starfsstéttum.

Heilbrigðisstarfsfólk vill skila góðu starfi en mætir auknum kröfum um hraða, vandvirka og snurðulausa þjónustu. Brjóta þarf niður hefðir og ryðja brautina fyrir nýja hugsun. Sjúklingar sjá virði í því hvernig leyst er úr þeirra þörfum á meðan aðrir einblína á kostnaðinn við heilbrigðisþjónustu og lýðheilsu. Sá kostnaður mun að óbreyttu aukast í framtíðinni.

Til að nýta fjármagnið taka heilbrigðisstofnanir upp breytt viðhorf og vinnubrögð, efla samstarf, samnýta aðstöðu og tækninýjungar. Virðisaukningin kemur með nýjungum og því hvernig þjónustan er veitt. En á hvaða brautir viljum við beina heilbrigðisþjónustunni? Í ört fjölgandi magaaðgerðir til megrunar eða eflingar forvarnir? Þessar spurningar útheimta svör og mótaða stefnu. Drifkraftar á komandi árum eru margir.

Breytt notkun samfélagsmiðla við miðlun upplýsinga og greiningu vegna farandsjúkdóma og upplýsingamiðlunar til sjúklinga og eftirlits með þeim. Aukið aðgengi að tækni eykur sjálfvirk eftirlit og skráningu upplýsinga. Breytt aldurssamsetning þjóðarinnar, auknar kröfur, þekking og aðgengi að upplýsingum (Google-væðing). Áhrif tækninýjunga í örtækni og líftækni vegna skurdaðgerða, líffæraflutninga eða framleiðslu líffæra með þrívíddarprenturum. Breytt viðhorf í stjórnum og rekstri. Viðskiptalíkon fyrirtækja taka æ meiri breytingum.

Hvort sem við trúum á eilíft líf eða ekki, þurfum við að vera vakandi fyrir þáttum sem geta bætt lífsgæðin og heilbrigðismálin eru ofarlega á blaði. Til að mæta áskorunum framtíðar þarf stöðuga árvekni fyrir breytingum eða heildaruppstokkun á núverandi kerfi.

Beðið eftir nýjum flugvelli í Berlín

Norðurhluti nýs flugvallar í Berlín í Þýskalandi. Ríkisstjórnin í Brandenburg mun á næstu dögum ræða hvort vígsla flugvallarins fari fram haustið 2017 eða hvort henni verður frestað. Framkvæmdum við flugvöllinn hefur ítrekað verið frestað undanfarið vegna óviðráðanlegra ástæðna. FRÉTTABLAÐIÐ/EPA

Ísland þarf auðlindasjóð

Lars Christensen

alþjóðahagfræðingur

Í síðustu viku var ég á Íslandi til að kynna skýrslu mína um íslenska orkugeirann – Orkan okkar 2030. Lykilatriði í skýrslunni er að ég legg til að íslensk orkufyrirtæki í ríkiseigu verði einkavædd og að tekjurnar af sölu þessara fyrirtækja renni í það sem ég kalla auðlindasjóð.

Ég tel að það væri mikill akkur

í að setja upp slíkan sjóð – í fyrsta lagi til að tryggja að íslenska þjóðin fái sem mestan arð af íslenskum náttúruauðlindum. Hér held ég að mikilvægt sé að leggja áherslu á að ég tel að einkafjárfestar séu betri fyrirtækjastjórnendur en ríkið. En það þýðir ekki að „leigunni“ á náttúruauðlindunum sé á einhvern hátt „stolið“ frá íslensku þjóðinni.

Þess í stað legg ég til að árlegur hagnaður auðlindasjóðsins verði greiddur út til allra Íslendinga í formi þess sem ég kalla borgaraarð frekar en að láta peningana falla í þá stóru, djúpu holu sem kallast fjármál hins opinbera. Kjarninn í þessari skoðun er sá að samfélagið og ríkið séu ekki sami hluturinn. Ef þið trúid því í raun og veru að náttúruauðlindir Íslands séu eign þjóðarinnar þá ættuð þið að fá „leiguna“ af auðlindunum í stað þess að ríkið taki hana.

Kveikjan að tillögu minni er að miklu leyti hinn svokallaði Varan-

legi sjóður (Permanent Fund) í Alaska, sem var settur á stofn 1978. Varanlegi sjóðurinn fær tekjur frá olíuleiðslukerfinu í Alaska og á hverju ári borgar sjóðurinn út arð til allra ríkisborgara í Alaska. Árið 2015 var arðurinn um 2.000 dalir.

Almennt tel ég að íslensk útgáfa af Varanlega sjóðnum í Alaska ætti ekki aðeins að fá tekjur af einkavæðingu orkufyrirtækja í ríkiseigu heldur einnig tekjur af einkavæðingu í framtíðinni á öðrum eignum sem íslenska ríkið á núna. Enn fremur myndi ég leggja til að tekjur

af umhverfissköttum og tekjur af sölu heimilda til losunar á koldíoxíði og fiskveiðikvótum, og kannski jafnvel fasteignaskattar, ættu að renna til sjóðsins. Slíkur sjóður yrði allstór og þess vegna yrði árlegur borgaraarður nokkuð mikill – það stór að við gætum hugsað um hann sem nokkurs konar grunnframfærslutryggingu eða borgaralaun, sem myndi tryggja stöðugar tekjur fyrir alla Íslendinga.

Þetta myndi þýða að borgaraarðurinn gæti að minnsta kosti að hluta til komið í stað annarra félagslegra bóta eins og atvinnuleysisbóta og ellilífeyris.

Almennt held ég að auðlindasjóður með borgaraarði myndi sameina tvenns konar mikilvæg stefnumarkmið – að sérhver Íslendingur fengi réttlátan skerf af tekjunum af náttúruauðlindum Íslands og um leið yrði tryggð skilvirk og árangursrík stjórnun á auðlindum Íslands.

Af gömlum körlum, spilaborgum og konum með typpi

Hin hliðin

Þórunn K. Jónsdóttir, MBA, markaðsnefnd

Í sjónvarpsþáttunum House of Cards rígheldur Underwood í völdin, valdanna vegna. Ekki vegna þess að hann hafi neitt gott til málanna að leggja, heldur bara til að vera á

toppnum. Líf hans virðist snauft af öðrum tilgangi en þeim að drottna og deila. Svona eru líka gamlir íslenskir kóngar. Blindir á allan þann skada sem þeir hafa valdið og sannfærðir um að ekki nokkur sála aðrir en þeir geti gert neitt gagn hvort sem það er á forsetastóli eða annars staðar.

Mein veraldarinnar eru gamlir karlar í jakkafötum sem hlusta ekki á neitt nema valdabryjalæðið í hausnum á sér. Fjölbreytnin er engin og enginn annar kemst að borðinu. Og hvert hefur það leitt okkur?

Heimurinn treystir enn á jarðefnaeldsneyti, ekki af því að það sé rökrétt á nokkurn hátt, heldur vegna þess að karlarnir í jakkafötunum græða á því.

Auði heimsins er misskipt því að gamlir karlar í jakkafötum ríghalda í sitt og kunna ekki að deila frekar en smábörn sem eru að byrja á leikskóla.

Þrátt fyrir að við eigum meira en nóg af matvælum til að fæða allan heiminn sveltur stór hluti mannkynsins, á meðan stór hluti þess

deyr úr sjúkdómum sem eru engu að kenna öðru en ofáti og gróðafikni sem leiðir til þess að matvæli verða óhollari og óhollari.

Til þess að eiga séns á að komast áfram virðast konur þurfa að fara í jakkaföt (=dragt) og haga sér eins og þær séu líka með typpi. Deila gildum græðgi og valdafikni. Falla inn í hópinn. Fjölbreytnin gæti nefnilega verið hættuleg og þá hrynur spilaborgin.

Jafnréttisbaráttan er í krísu því það eru allir hættilir að nenna að hlusta og

hlutirnir færast aftur á bak.

Ég legg til að við keyrum upp aðra baráttu – fjölbreytnibaráttuna.

Fjölbreytnibaráttan leggur áherslu á kosti fjölbreytileikans í öllum þáttum lífsins. Sterk táknræn leið til að hefja fjölbreytileikann til vegs og virðingar væri að banna jakkaföt, því þau eru einkennisklæðnaður gömlu-karla-elítunnar. Gömlu karlanna sem vilja ráða heiminum og hafa satt best að segja drullað upp á bak. Hverjir eru með mér?!

Vive la différence!

Ílmurinn er indæll og bragðidið eftir því

Létta uppskriftin

Stjórnar- maðurinn

@stjornarmadur

Bretar á bjargbrúninni

Nokkur titringur er nú á alþjóðamörkuðum vegna fregna af nýjustu skoðanakönnunum um afstöðu breskra kjósenda til útgöngu úr Evrópusambandinu. Kannanir benda nú flestar til þess að meirihluti vilji ganga úr Evrópusambandinu.

Helstu forvígismenn ríkisstjórnar Davids Cameron hafi barist hart fyrir áframhaldandi veru Breta í Evrópusambandinu, og hafa meðal annars bent á rannsóknir þess efnis að ríflega tekjuskattshækkun þurfi á hvert mannsbarn til að mæta því tekjutapi sem breski ríkissjóðurinn verði af við útgöngu. Sérfræðingar breska fjármálaráðuneytisins áætla jafnframt að eftir 15 ár verði breska hagkerfið ríflega 6% minna gangi Bretar úr ESB en láti þeir það ógert.

Varla þarf svo að fjölyrða hvaða áhrif þetta hefði á húsnæðisverð og lánskjör í landinu gangi þessar spár eftir.

Alþjóðafjármálamarkaðir eru greinilega trúaðir á greiningu Camerons og félaga á ástandinu, en nú, þegar kannanir benda til þess að Bretar taki jafnvel stökkið, hefur pundið hriðfallið og hefur það ekki verið veikara gagnvart helstu gjaldmiðlum síðan í lausafjárláttunni 2008.

Þrátt fyrir þetta eru vísbendingar um að Bretar virðist ætla að kjósa með hjartanu fremur en höfðinu. Málflutningur útgöngusinna hefur enda helst byggst á því sem kalla mætti hjartarök. Gamla breska heimsveldið eigi ekki að ganga skrifræðisbákninu í Brussel á hönd, Bretar eigi að ráða því einir hverjum þeir hleypi inn í land sitt. Og þar fram eftir götum.

Baráttan hefur sömuleiðis að nokkru snúist upp í einvigi þeirra Camerons forsætisráðherra og Boris Johnson, fyrrverandi borgarstjóra Lundúna, en sá síðarnefndi hefur leynt og ljóst haft augastað á stól Camerons um lengri tíma. Johnson er hreinlega mun vinsælli en Cameron og líklegt að skoðanakannanir taki mið af því.

Stjórnarmaðurinn þykist þó þekkja ágætlega til í Bretlandi, og spáir því að aðildarsinnar hafi nokkuð öruggan sigur þegar upp er staðið.

Fólk láti hausinn fremur en hjartað ráða.

4,2%

HAGVÖXTUR Á FYRSTA FJÓRÐUNGI

Landsframleiðslan á fyrsta ársfjórðungi jókst um 4,2% að raungildi borið saman við 1. ársfjórðung árið áður. Þetta sýna tölur Hagstofu Íslands. Á sama tíma jukust þjóðarútgjöld, sem eru samtala neyslu og fjárfestingar, um 8,3%. Einkaneysla jókst um 7,1%, samneysla um 0,1% og fjárfesting um 24,5%. Útflutningur jókst um 6,4% en innflutningur tóluvert meira, eða um 15,2%.

10

MILLJARÐA KRÓNA LÁN

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur hefur samþykkt að semja við Evrópska fjárfestingabankann um lántöku að fjárhæð 70 milljónir evra, sem svarar til um 10 milljarða króna. Lánið er sagt á afar hagstæðum kjörum. Rekstur fyrirtækisins hafi batnað að undanförunu. Aðhald og aðgerðir í rekstri hafa skilað því að fyrirtækið geti nú sótt erlend lán á hagstæðum kjörum.

07.06.2016

Það er fyndið að segja frá því að flugfélagið sem ég flýg með segir alltaf „velkomin heim“ þegar ég lendi í Keflavík. Þannig liður mér alltaf þegar ég kem til Íslands, eins og ég sé kominn heim.

Lars Lagerbäck, landsliðsþjálfari í knattspyrnu

ÍBÚAFUNDUR

Skipuleggjendur tónlistarhátíðarinnar Secret Solstice sem haldin verður dagana 16 - 19 júní 2016 boða til íbúafundar föstudaginn 10 júní kl. 18:00 í Farfuglaheimilinu Laugardal, Sundlaugarvegi 34, 104 Reykjavík. Farið verður yfir framkvæmdaáætlun hátíðarinnar og tekið á mótí ábendingum íbúa Laugardals og nágrennis sem fram kunna að koma.

Fundurinn er öllum opinn og íbúar hvattir til að mæta, leita upplýsinga og skiptast á skoðunum

